

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Kauppinen, Petri

Julkaisun nimi: Monialainen yhteistyö näyttäytyy uudessa valossa

Julkaisuvuosi: 2019

Versio: Kustantajan versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Kauppinen, P. (2019). Monialainen yhteistyö näyttäytyy uudessa valossa. Pedanssi: asiaa tanssista ja tanssikasvatuksesta, 3(4), 18-27.
<https://issuu.com/oamktanssi>

Monialainen yhteistyö näyttäytyy uudessa valossa

TEKSTI: PETRI KAUPPINEN

KUVAT: SAARA SAVUSALO, NINA PATRIKKA,
JASMIINA SAUKKONEN, JUUSO LIEVONEN

Kulttuurialojen koulutusten sisältökeskusteluissa eri ilmaisuformojen välinen yhteistyö on toistuva mantra. Kuinka saadaan onnistumaan eri taiteiden ja taitojen välinen vuorovaikutus luonnollisena osana opintokokonaisuuksia? Oamkin kulttuurialan yksikön 20-vuotisjuhlavuoden avaus #202020 Inverse -teos oli komea tapausesimerkki loistavasti onnistuneesta monialaisesta projektista.

Koulutusalajat ylittävän yhteistyön onnistumisessa on kaksi merkittävää tekijää, joista ensimmäinen vaikuttaa perustavaa laatua olevalta itsestäänselvyydeltä: Aluksi tarvitaan tahtotila. Päätetään tehdä yhteinen innostava projekti, johon sitoudutaan ja ollaan valmiina oppimaan eli muuntautumaan haasteiden edessä.

Oamkin kulttuurialan yksikön kolme koulutus-alaa eli musiikki, tanssi ja viestintä päättivät varhain viime keväänä osallistua yhteisellä tuotannolla Oulussa järjestettävän Lumo -valofestivaalin teoshakuun. Yhteisestä päätöksestä syntyi vankka tahtotila – me tehdään tämä. Alusta saakka tuotantotiimissä oli tuottajien lisäksi mukana opettajia jokaiselta alalta.

Tämä mahdollisti ja varmisti sen, että projektille ohjautui tarkoituksenmukaiset opintojaksot sekä riittävät henkilöresurssit opiskelijoiden puolelta.

Toinen yhteistyön onnistumisen tekijä on pitkäjänteinen suunnittelu. Yhteisissä tuotannoissa varhainen suunnittelu ja riittävän ajoissa tehty ennakkotyö on kaikista tärkein. Inverse -teoksen konseptia alettiin suunnitella määrätietoisesti heti vuoden 2019 alussa. Viestinnän tutkinto-ohjelman tuottaja Milla-Maija Kemppainen hioi hakemusta yhdessä musiikin tutkinto-ohjelman tuottajan Jussi Tuohinon kanssa laadittujen aiheiden pohjalta. Lopullinen teoshakemus Lumo-tapahtuman ohjelmahakuun jätettiin maaliskuussa.

Marraskuun loppupuolelle sijoittuva valofestivaali kiinnostaa tekijöitä sekä paikallisesti että kansallisesti ja kansainvälisesti. Tänä vuonna teoshakuun osallistui noin sata kokonaisuutta ja mukana on niin kovan luokan kansainvälisiä valotaiteilijoita kuin paikallisia ammattiteki-
jöitä. Hakijajoukossa oli myös ilahduttavan paljon yhteisöjä ja yrityksiä. Oamkin kulttuuri-
ala haki tänä vuonna mukaan Lumo-festivaalin ohjelmistoon jo kolmannen kerran. Edellisellä kerralla festivaalin ohjelmistossa nähtiin Valo-
kooma-teos vuonna 2016 ja 2017.

Tänä vuonna festivaalin puolelta pyydettiin vielä täydennystä Oamkin hakemukseen ja lopulta myönteinen päätös mukaan pääsemisestä tuli huhtikuussa. Tässä vaiheessa tie-

dettiin, että aivan ydinkeskustaan tulee synty-
määninteraktiivinen näyteikkuna, jossa musiikki,
valo, animaatiot ja tanssi muodostavat elävän ja
tilanteessa muuntuvan kokemuskudoksen.

Syyslukukauden käynnistyttyä #202020 Inverse
alkoi konkretisoitua suunnitelmista käytäntöön.
Kotkantien kampuksen näyttämösaliin simuloitiin
esityksen tekniikasta vastaavan Jari Haavikon
toimesta teoksen esitystilaa raamit. Alue pyrki
osoittamaan lopullisen lasikontin mittasuhteet.
Tässä harjoitustilassa viestinnän tutkimus-
ohjelman visuaalisen suunnittelun opiskelijat
pääsivät kokeilemaan luomiensa animaatioiden
toimivuutta käytännössä. Simulaation myötä
esityksen tilaresurssit piirtyivät selkeäksi myös
tanssijoille.

Sisältötuotannon ensimmäisessä vaiheessa rakennettiin äänimaisema. Äänisuunnittelukursin opiskelijat työstivät Jussi Tuohinon johdolla musiikki- ja ääniaihioita neljän eri värin innoittamana. Sävellykset löysivät tunnelmat ja suunnan suhteellisen nopeasti ja hioutuivat lopulliseen muotoonsa syyskuun aikana. Seuraavaksi visuaalisen suunnittelun väki ja tanssinopettajaopiskelijat työstivät musiikeista käsitekarttoja, jonka pohjalta alettiin työstää kohtausten sisältöjä sekä kehollisesta että animaatioiden näkökulmasta.

Viestinnän tutkinto-ohjelmasta projektin vetämisestä ja opetuksesta vastasivat lehtorit Petri Kulju ja Nina Patrikka. ”Visuaalisen suunnittelun opiskelijat saivat musiikeista heti hienosti kopin ja tarinat lähtivät muotoutumaan ajatuksen tasolla”, Patrikka kertoo. Varsinainen käsikirjoitusvaihe animoinneissa oli tiivis ja lyhyt. Ratkaiseva tekijä ja työstöä nopeuttava elementti oli päätös pysyä graafisissa animoinneissa abstraktilla tasolla. Patrikan mukaan selkeäksi valikoitunut muotokieli oli lopulta jouheva toteuttaa.

Toisen ja neljännen vuoden opiskelijoista muotoutunut visuaalisten suunnittelijoiden joukko opetteli tuotannon aikana myös animointiohjelmien käyttöä. ”Vaikka tasoerot opiskelijoiden välillä ohjelmien hallinnassa olivat suuret, silti kaikki pystyivät osallistumaan ja tämä oli yksi selkeä onnistumisen paikka”, Patrikka iloitsee.

#2020 Inverse oli prosessimainen projekti, jossa jokaisella on selkeä rooli ja yhdessä tekeminen on keskiössä. ”Opiskelijat ottivat hienosti vastuuta omasta tekemisestään, koska

he lopulta myös itse pyörittivät esitystä paikan päällä”, Patriikka kiittelee ja summaa teoksen visuaalisuuden onnistuneen erittäin hyvin.

Viimeisessä työvaiheessa mukaan tulivat tanssijat. Tanssinopettajaopiskelijoilla esityksen valmistaminen kuului osaksi taidepedagogisen projektin opintoja sekä tanssijantyön harjoittelua. Tanssin lehtori Petri Kauppisen johdolla kurssilla opiskeltiin improvisaatio- ja kompositiotaitoja sekä koreografian tekemisen käsityötaitoja.

Valofestivaalin produktioon esitystavaksi valikoitui rakenneimprovisaatio. Jokaiseen neljään eri väriseen kohtaukseen luotiin musiikin ja visuaalisuuden innoittamina oma dramaturgiansa. Kohtauksen dynamiikkavaihtelut saatiin aikaan toisistaan poikkeavilla improvisaatiotehtävillä. Esiintyjät reagoivat elävässä tilanteessa musiikin lisäksi sekä toisiinsa että animaatioihin. Kohtausten ilmaisuvoima syventyi tekemisen myötä siten, että lopulta jokainen esiintyjä pystyi erittelemään värit selkeillä tunnetiloilla toisistaan.

Tanssijat jaettiin kahden ja kolmen hengen esityskokoonpanoihin, näin jokaiselle ryhmälle osoitautui yksi esitystunti päivässä. Eri tanssijakokoonpanot toivat myös oman mielenkiintonsa esityksen toteutumiseen, sillä jokainen tulkitsi tehtäviä omista kehollisista ja ilmaisullisista lähtökohdistaan. Viestinnän opiskelijoilla päivittäinen työvuoro oli kaksi tuntia ja se käsitti vastuun valojen, musiikin ja animaatioiden ajamisesta. Ryhmäjako mahdollisti myös sen, että teos saatiin pyörimään saumattomasti kuusi tuntia päivässä.

Viimeisenä esitystuntina teokseen liittyi mukaan lähettyvillä esiintyneet hohtavat Valoukot.

#202020 Inversen keskeinen sijainti houkutteli ohikulkijoita pysähtymään hetkeksi tanssin äärelle. Etenkin lapset olivat erityisen lumoutuneita teoksesta.

Seitsemättä kertaa järjestettävä Lumo-valofestivaali levittäytyi tänä vuonna näyttävästi Oulun kaupungin ydinkeskustaan sekä Hupisaarten puistoon. Lisäksi tapahtuma valaisi myös Haukiputaan Martinniemessä sijaitsevaa Kurtinhaudan luonto- ja kulttuuripolkua. Noin kolmenkymmentä teosta käsittävä tapahtuma herättää kylmän ja pimeän kaupungin eloon viikonlopun ajaksi ja tuo ilon ja valon ihmisten keskuuteen useissa eri ilmenemismuodoissa.

Oulu on historian myötä tunnustettu jo vahvaksi tanssikaupungiksi ja valotaide yhtä lailla abstraktina ilmaisumuotona soveltuu tähän kokonaisuuteen upeasti. Tämän vuoksi kehollisuuden ja valo liitto on mitä parhain ajatellen uusia luovia mahdollisuuksia kaupunkikulttuurin kehittämiseksi.

#202020 Inverse -kokonaisuuden esityspaikaksi valikoitui Oulun ydinkeskustassa paraatipaikalla sijaitseva Snellmanin puisto. Lasiseinäinen esityskontti ja siihen liitetty takanäyttämö asettui miljööseen tyylikkäästi. Teos oli auki jokaisena kolmena tapahtumapäivänä klo 16-22. Katsojilla oli mahdollisuus vaikuttaa esityksen kohtaus-ten toteutumiseen äänestämällä netissä omaa tunnelmaansa vastaavaa väriä. Kolmen esityspäivän aikana ääniä kertyi yhteensä lähes viisi tuhatta kappaletta.

Tekijäjoukko seurasi koko esitysviikonlopun ajan yleisön reaktioita ja kiinnostusta työtään kohtaan. Huomattavaa oli, että mittava joukko paikalle tulleista halusi syventyä esityksen äärelle usean kohtauksen ajaksi. Katsojat selkeästi pyrkivät lukemaan teosta ja useat halusivat kokea kaikki neljä eri väriä ja niiden herättämät tunnekokemukset. Koko esitys kesti siirtymineen noin 20 minuuttia.

Tanssinopettajaopiskelijoiden palaute projektista oli erittäin positiivinen. Osalle produktio oli tähänastisista opiskeluajojen tuotannoista paras kokemus. Improvisaatiotaitojen koettiin myös syventyneen esitysten myötä, koska toistokertoja kohtauksille kertyi perättäisinä päivinä sopiva määrä. Tanssijat kertoivat oppineensa tilanteiden kommunikaatiosta juuri katselemalla toisten esiintyjäkokoonten tulkintoja tehtävistä. Usein improvisaatiokokemuksiin liittyy ainutkertaisuus, joten toistuvuus oli tässä projektissa erityistä. Rakenteen ryhdittämistä tehtävistä huolimatta kaikilla esiintyjillä oli omistajuus käyttämiinsä ratkaisuihin ja liikemateriaaliin.

Opiskelijat kehittävät yhteisissä oppimisprosesseissa työelämätaitoja sekä luovat tärkeitä siteitä eri osaamisalojen tekijöihin. Yhdessä tehtäessä tutustutaan luontevasti erilaisiin ajatus- ja työskentelymalleihin ja punnitaan omia näkemyksiä suhteessa muun työryhmän panoksiin. Opiskelijat ovat tietysti työelämäprojekteissa keskiössä, mutta myös henkilökunnalle tällaiset projektit ovat tärkeitä työyhteisöä lujittavia tekijöitä.

Oamkin kulttuurialan yksikön yhteistuotantona #202020 Inverse syytti kipinän ja loi tahtotilan siihen, että tällaiset eri ilmaisumuodot ylittävät projektit voisivat olla jatkuvia valontuojia oppilaitoksemme tulevaisuudessa. Motiiviksi tarvitaan siis vain tarpeeksi luja tahtotila, sisältö ja toimintamallit muotoutuvat tekemisen myötä. ♦

LUMO LIGHT FESTIVAL

- Oulun kaupungin 22.-24.11.2019 toteuttama kaikille avoin ja koko perheelle suunnattu ilmaistapahtuma.
- Tänä vuonna järjestyksessään seitsemäs valofestivaali Oulussa, teemana LUONTOMME.
- Kävijämääräarvio tälle vuodelle n. 90 000 katsojaa.
- Vahvasti kansainvälisen tapahtuman ohjelmistossa on laaja kattaus teoksia, joita toteuttavat oululaiset, suomalaiset ja eurooppalaiset taiteilijat, yritykset ja yhteisöt.